

falsa humilitas non est veritas, sed duplex vanitas. Hæc mandat filius tuus, hæc mandat et amicus, jam dudum fraudatus amico, fraudatus socio, fraudatus et solatio, fraudatus a desiderio suo, querens, et non inveniens virum secundum cor suum, qui mentis ejus vastam soliditudinem solus frequentet, cum quo cor suum participet, in quo caput suum reclinet. O me beatum, si inveniam unum! O si eudem, si ipsum ad quem nobis sermo! Sed quia caro et sanguis regnum Dei non possidebunt, eos qui Spiritu Dei agnoscuntur, in spiritu et veritate oportet ambulare, oportet et amare; quatenus et amantis spiritus spiritualem affectum habeat et exhibeat, et redamantis veritas juxta sui nominis idioma ex fide non facta prodeat ut proficiat, et quia scire puto hominem in corpore sive extra corpus in ea quæ ante sunt, totum cor, animam, et virtutem tota virtute extendere et his tota utriusque hominis diligentia intendere, mihi omnino difficile, imo parvitiati meæ et pravitati pertimesco negatum, ne male convenient, et ab una

A sede recedant, quæ non concordant caro et spiritus; en licet alter regnet sub Moyse Pharaonis ad allia gustum convertit qui non gustavit manna saporum. Et quia vindicta est Deus super omnem operantem malum, fateor, gaudeo, sed et gaudio in eo qui non tam vindicavit se, quam visitavit me, qui fecit et creavit me. Etenim manus Domini super me plaga corrigitis percussit me, et morti non tradidit me. Flagellum mundans velle nolle excepit, inexpiatam impietatem in flagelli immanitate adverti. A facie manus suæ ego defeci; visitavit enim me in gladio suo duro, in gladio suo fortis nec tam ad vindictam in hostem sæviens, quam paterne, quam misericorditer hostis utilitati deserviens. Et quia die ac nocte circumdedit super muros meos iniquitas mea, die ac nocte gravata est super me manus sua. Et vere needum furor ejus quievit, needum indignatio sopita, needum vindicta retenta, sed adhuc manus ejus extenta. Finis ab his. Meinor esto mei; quidquid male dixi corrigat in melius cura benigna. Vale.

ANNO DOMINI MCXCVI

MAURICIUS DE SULLIACO

PARISIENSIS EPISCOPUS

NOTITIA HISTORICA

(*Gall. Christ. nov.*, VII, 70, in episc. Paris.)

Non ex illustri familia dominorum Soliaci, sed humili apud Soliacum oppidum ad Ligerim matre Humberga ortus loco Mauricius, unde illi *de Sully* cognomen, industria bonisque artibus ad pontificatus apicem ascendit. De'eo id singulare monachus Antissiodorensis, Guillelmus Nangius, Vincentius Bellavicensis et alii referunt quod, cum esset junior, pauper ac mendicans, eleemosynam postulatam hac lege noluerit accipere, ut nusquam fieret episcopus. Et certe Parisios primum profectus ut litteris operari daret, tantum in eis progressum fecit, ut non solum theologiam publice edocuerit, sed etiam sacras ad populum habuerit conciones, etiamnum inter mas. Victorina asservatas, quibus in decla-

D mandis excellentis fuisse studii tradit Trithemias, qui duos illius sermonum libros scriptumque ab ea libellum de cura animalium ad presbyteros commemorat. Fuit autem primo canonicus Bituricensis, ut discimus ex monumentis istius ecclesiae, tum Parisiensis; de modo autem quo factus est episcopus, hæc scribit Cæsarius Fleisterbacchensis monachus Cisterciensis (1): Cum nostris temporibus vacaret episcopatus, et electores inter se concordare non possent, tribus sua vota commiserunt, qui tres cum in unam non possent convenire personam, magistro Mauricio, qui e tribus unus erat, duo suam dederunt auctoritatem, ut quemcunque ipse nominaret, ipse episcopus esset: et quia idem Mauri-

(1) *Dialog.*, lib. vi, cap. 19.

cius, ut rei exitus probavit, magis cupiebat prod- A duabusque vjduis Parisiensibus. Composuit eodem esse quam præesse, scipsum nominavit, dicens : « Aliorum conscientias et propositum ignoro, episco- patum hunc, gratia Dei me adjuvante, irrepreben- sibiliter regere propono : quod et fecit : sancte enim vitæ fuit, tam verbo quam exemplo, plurimis profuit, dies nos in eodem episcopatu clausit. » Sic autem electum Mauricium jam anno 1160 probat ejus charta data tunc temporis (2) pro Herivalle, ubi canonicos regulares instituit. Confirmavit anno eodem donationes ab antecessoribus ecclesiae S. Victoris factas. Anno 1162, mense Augusto, comitatus est Ludovicum regem cum pergeret ad colloquium cum Frederico imperatore in urbe S. Joannis de Latona ob duos de papatu contendentes habendum, missusque est a rege cum Joscio Turonensi archiepiscopo, et Guillelmo abate Vizellaensi, qui cum Henrico comite Trecensi poscerent inducias. Cum Mauricius Alexandrum papam ad dedicationem ecclesiae Sangermanensis comitatus suisset xi Kal. Maii, anno 1163, monachi episcopi præsentia commoti, a summo pontifice obtinuerunt, ut ab ecclesia recederet; unde indignatus Mauricius, querelas in concilio Turonensi coram papa detulit, jurisdictionem sibi in abbatiam S. Germani a Pratis vindicans, quæ ipsi fuit negata.

Circa id tempus prima novæ cathedralis funda- menta jecit, cujus primarium lapidem posuit Alexander III, ut habet Joannes canonicus victorinus. Opus incœptum successor Odo maxima ex parte C implevit. Duos quoque pontes lapideos condidisse dicitur ab Antissiodorensi monacho in *Chronico*, alterum super Sequanam, alterum super Matronam. Controversiam habuit cum Rogero abate Colunbensi super monasterio Sancti Germani in Laia et parochia ejusdem, quæ ab arbitris terminata est an. 1163. Orta fuerat discordia inter Mauricium et Odonem S. Dionysii abbatem pro monasterio Argentolii, ubi vel abbatissam debere collocari cum virginum collegio affirmabat episcopus, vel abbatem quem ipse benediceret. Hæc autem controversia in Parisieusi palatio coram Alessandro III quadragesimali tempore utriusque partis consensu, judicu[m] arbitrio commissa est, qui controversiam ad triennium tantummodo sopitam anno D 1164, mense Aprili, non terminarunt, nisi sub pontificatu Innocentii III. Confirmavit eodem anno Mauricius donationem Hugonis Capeti factam monasterio Fossatensi. Emit duas domos ante paravismus sitas anno eodem, pro facienda via ante ecclesiam Beatæ Mariæ (3).

Lustralibus aquis tinxit filium Ludovici VII, qui fuit Philippus, cognomento Augustus, die Dominica 23 Aug., anno 1165, in ecclesia beati Michaelis de Platea, Hugone Sancti Germani, Hervisio Sancti Victoris, et Odone S. Genovæ abbatibus suscep- toribus ac sponsoribus cum Constantia regis sorore

A duabusque vjduis Parisiensibus. Composuit eodem anno litem inter Rogerium abbatem Fossatensem et Radulfum de Buxeo. Adfuit concilium Belvacensi anno 1166, ubi excommunicati monachi Resba- censes episcopo et abbatи rebelles. Vineam a Gui- done moutis Gaii monachis. Caroliloci concessam scripto testatur anno 1167. Lectum episcopi mor- tui pauperibus domus Dei assignavit de assensu capituli anno 1168. Consecravit Senonis Guillel- B mum de Campania archiepiscopum Senonensem, xi Kal. Januarii anni ejusdem. Insequent approba- vit concordiam initam inter abbatissam de Edera et Albertum pro nemore de Plaissiaco anno 1169, episcopatus nono. Emit eodem a Lelemallo milito possessiones apud Sanctum Clodoaldum, et a Theobaldo Cocherel quidquid habebat apud Viria- cum ep. 10. Anno 1170, episc. decimo, comparavit terram apud Victoricum a Willermo de Mathiaco manu. Querelam habuit anno eodem cum canonicis suis pro redditibus decanatus, quos mortuo decano suos esse contendebat utraque pars. Causa ad Alexandrum delata est, qui Guillelmum Senonen- sem archiepiscopum delegavit. Interim vero cano- nicis cedentibus, controversia sopita approbante Guillelmo archiepiscopo litteris, in quibus mentio est novæ domus episcopi Parisiensis: sibi enim et successoribus novas quoque ædes exstru curaverat. Easdem litteras Clemens papa a Mauricio sibi exhibitas alils litteris confirmavit in regia bibliotheca asservatis. Sancti Landerici Parisiensis epi- scopi corpus cum Remigio Sancti Germani Antis- siodorensis decano in capsa lignea recondidit Mauricius anno 1171, qui eodem domum datam monia- libus de Edera approbavit. Actum in domo nostra nova, inquit, episc. xi. Donum eisdem factum ratum habet anno 1172, ep. xii. Garino S. Victoris abbatи renuntiato benedictionis munus anno eodem impedit. Præsens astitit partitioni urbis Anicii factæ inter episcopum Aniciensem et comitem de Polignac anno 1173. Anselli de Garlanda et ejus filii exceptit hominum anno 1175 pro castello de Tornan, quod confirmavit rex Philippus mente Martio 1185.

Joannem Saresberiensem Carnotensem episcopum Senonis consecravit vi Idus Augusti 1176. Ejus consiliis persuesus Ludovicus rex assensu præ- buit venditioni factæ a canonicis Sanctæ Opportu- næ anno eodem. Insequent confirmavit donum decimæ de Luabium factum ecclesiæ beatæ Mariæ de Pompona a Joanne et Mauricio de Pompona anno 1177, episcopatus decimo septimo. Eodem emit medietatem molendini de Canturane apud Corbo- lium a Petro de Chantelou. Compositam inter abba- tissam de Edera et Petrum de Cantulipi controver- siam testatur anno 1178, episcopatus decimo nono. Insequent ineunte, xiv scilicet Kalend. Aprilis, consecravit altare abbatiæ Barbelli. Habitus est,

(2) *Hist. Eccles. Paris.*, t. II, p. 149.

(3) *Sauval*, tom. III, p. 8

anno 1179, in palatio Mauricii episcopi, Parisiis, a Ludovico rege conventus publicus episcoporum pro inauguratione Philippi filii. Emit anno 1180, episcopatus vicesimo primo, centum solidos redditus apud Victoricum a D. Philippo de Levis, die festo S. Agathæ. Fecit potestatem anno eodem Sanoe-lineæ, quæ semina erat de corpore, cum Drogone homine libero nuptias contrahendi. Discordantes priorem de Gisortio et Romanum presbyterum S. Gervasii auctoritate apostolica conciliavit in nova aula inferiori an. 1181, episcopatus vicesimo primo. Fer. iv Pentecostes anni 1182 Henricus legatus altare Sanctæ Mariæ Parisius consecrat una cum Mauricio præsule (4), qui ratam habuit anno eodem, episcopatus vicesimo secundo, venditionem factam monasterio S. Maglorii a Roberto priore Leprosorum de Givisiaco. Memoratur hoc adhuc anno in chartulario Rigniacensi cum Stephano Sanctæ Genoveſæ abbate, et in litteris Guidonis archiepiscopi Senonensis pro Sancto Dionysio, et in tabulis Vil-leperose, ubi annus 1182 dicitur episcopatus vicesimus tertius. Datam canonicis regularibus Heri-vallein confirmavit anno 1183. Alia eodem anno, episcopatus vicesimo tertio, confirmavit, a'ia decrevit statuta pro canonicis Sancti Germani (5). Eodem querelam habuit cum monachis Majoris Monasterii super ecclesia S. Nomni, cuius præsentationem iis dimisit. Capellanum ad ecclesiam S. Thomæ de Montemagni ab Hervaro et Burchardo de Montemorenaciaco præsentatum confirmavit anno 1184. Bullam accepit a Lucio papa, datam Anagniæ pridie Non. Jan., adversus presbyteros qui publice concubinas detinebant (6). Insequenti, xvii Kal. Februario, legatos a Jerosolymitano rege missos, patriarcham maxime, solemniter exceptit. Hi autem generale Parisiis eodem anno concilium habuere pro fide contra inimicos crucis defendenda. Sepelivit in majori ecclesia, xiii Kal. Septemb. 1186, Godefridum Britanniæ comitem, assistente Philippo Augusto, qui in eadem ecclesia quatuor capellanias fundavit, et ad decorem urbis Parisiensis regali impensa omnes vicos quadratis lapidibus stravit ob intolerantiam huius, et crometerium publicum muris cinctum in loco Campellorum, quod postea Sanctorum Innocentium dictum est, ædificari curavit, de cuius exordio Albericus in *Chronico*. Confirmavit anno eodem donationem factam eccles. Sancti Lupi in valle Montmorenciaca. Emit a Galeranno milite anno 1187, episcopatus vicesimo septimo, censum in burgo de S. Clodoaldo.

Habita est media Quadragesima 1188 Parisiis synodus, in qua concessæ sunt regi decimæ, dictæ Saladinæ, ob expeditionem sanctam, quod minime probavit Petrus Blesensis in epistola 112, ad epi-

A scopum Aurelianensem: « Quæ ratio est, inquit, ut qui pro Ecclesia pugnant, Ecclesiam spoliunt? » contendens non pecuniam a clericis, sed orationes solas esse exigendas. Confirmavit Mauricius anno eodem, episcopatus vicesimo octavo, domum a Theobaldo milite donatam hospitali S. Opportunæ, nunc S. Catharinæ (7). Bullam a Clemente III accepit, datam Laterani iii Nonas Julii, pontificatus primo, qua ei facultas conceditur interdicendi canonicos regulares procurationem in ecclesiis parochialibus ipsi et archidiaconis denegantes. Confirmavit ei idem pontifex ex abundanti liberam ecclesiæ Parisiensis præbendarum collationem. Donum ab Elisabeth uxore Anselli monialibus de Eidera factum approbavit anno 1188, episcopatus vicesimo nono. Insequenti, episcopatus vicesimo nono, ecclesiæ de Besseaucour parochiale effecit. Anno 1190 mense Maio, pro anima Elizabeth uxoris Philippi regis in ecclesia Parisiensi a se humatæ altare erexit, institutis a rege duobus sacerdotibus pro celebratione missarum, teste Rigordo. Anno eodem obtinuit a Philippo II rege synagogam Iudeorum Parisiensem ad sedisandam ibi ecclesiam. Init cum canonicis Corboliensibus super procuratione sibi debita compositionem mense Decembri, abbatibus Pontiniensi et Pruliensi arbitris a summo pontifice delegatis. Mauricii ad preces Philippus Augustus, regni xi, confirmavit diplomata Ludovici parentis, qui Theobaldo decessori supellectilem episcopi defuncti et talliam hominitus episcopi mortui relaxaverat. Anno eodem Philippus rex Lutetiam contra hostes firmaturus, novum murorum ambitum cum fossis atque vallis e regione Academæ adorsus est.

C Capellanum in ecclesia S. Leufredi de eleemosyna Roberti Baldwinii instituit Mauricius anno 1191, episcopatus tricesimo primo (8). Philippum regem ex obsidione Acreæ redeuentem die festo S. Joannis evangeliste anno codem Parisiis cum maxima multitudo cleri et populi honorifice suscepit. Circa id tempus de mandato Octaviani sedis apostolicæ legati Herlevo abbatii Sancti Martini Pontisarensis benedictionis munus impedit, inconsulto et invito Rothomagensi archiepiscopo. Ecclesiam du Plessis fœs S. Leu in valle Montmorenciaca matricem ecclesiam constituit anno 1192, episcopatus tricesimo secundo (9). Canonicorum Sancti Germani Antissiodorensis eodem anno episcopatus tricesimo tertio, jura, ecclesias ecclesiaramque præsentationes confirmavit (10). Donationes factas monachis B. Marie de Valle approbavit an. 1193. Ecclesiam Sancti Germani monachis degentibus apud Pirosam confirmavit anno 1194, episcopatus tricesimo quartio (11). Eodem episcopatus tricesimo quinto venditionem cuiusdam furni factam ecclesiæ Beatæ Mat-

(4) Labb., *Bibl.*, t. II, p. 330.

(5) *Hist. Paris.*, t. III, p. 72.

(6) Sauval, t. III, p. 50.

(7) *Hist. Paris.*, t. III, p. 67.

(8) *Spicileg.*, t. IX, p. 497.

(9) *Hist. Paris.*, t. III, p. 73.

(10) Ibidem, pag. 114.

(11) Ibid., p. 91.

riæ de Monte æstivo laudavit, et Hugoni abbati S. Dionysii facultatem impetravit ecclesiam parochialem erigendi in vico de Villanova. Capellam Sancti Petri de Bobus, ecclesiam S. Eligii, capellas S. Boniti, S. Petri de Assis, S. Crucis et Sancti Martialis, ecclesiam S. Pauli cum atrio (12), magna decima et minuta, cum harumce ecclesiarum præsentationibus Fossatensi monasterio confirmavit mense Septembri 1195. Tanta aquarum inundatio contigit mense Februario ineuntis anni 1196, ut Mauricius ad cœnobium S. Victoris confugere coactus fuerit. Dedit eodem anno litteras pro decima terra apud Castanetum, quem Ansellus vendidit ecclesiæ B. Mariæ. Donum Guidonis de Levis militis factum beatæ Mariæ de Rocha episcopatus tricesimo sexto confirmavit. Hoc ipso anno ineunte habitum est Parisiis consilium a legatis sedis apostolicæ pro reformando Philippi Augusti matrimonio, qui consanguinitatis prætextu Ingelburgem uxorem, sororem Canuti Danorum regis repudiarat, ut aliam duceret; at hoc actum nil.

Exstat inter epistolas Stephani Tornacensis quarata numero Mauricii epistola ad Pontium Claramontanum episcopum, qui eum interrogaverat utrum baptisma collatum omissis verbis : *Ego te baptizo, valeret.* Respondet Mauricius baptismum non esse, si quid in forma ab Ecclesia tradita immutueretur aut immutaretur. In ejus sententiam idem paulo post definivit Alexander III, qui Mauricum delegavit ut cognosceret causam quæ vertebatur inter ecclesiam S. Evrurtii Aurelianensis et Hebertum de Gervesiis super quibusdam decimis, quas ecclesiæ præfatae adjudicavit Mauricius, præsentibus Stephano abbate Sanctæ Genovæ, Petro decano Sancti Germani Antissiodorensis, etc. Exstant tomo II, *Ampliss. Coll.* duas Alexandri III ad Mauricium epistolæ, quarum prima data Tarraconiæ x Kal. Januarii commisit ei accusationem adversus R. Flaviniensem abbatem in civilibus et criminalibus; altera Januæ, v Idus Februarii controversiam inter Hugo-nem Senonensem et abbatem Ferrariensem. Bullam preterea ab Alexandro III accepit, qua facta inter episcopos et archidiaconos compositio confirmatur, simulque his interdicitur, né presbyteros sibi subditos nimia hospitorum frequentia gravent. His accedit altera bulla Clemens III. Bullas acceptit ab Ur-bano III, Veronæ pridie Non. Januarii, et a Clemente III, Pisis Idibus Januarii, confirmantibus factam ordinationem super parochia Joannis in ecclesia S. Genovæ per Eugenium papam. Archiepiscopus Se-nonensis inconcessa præsumens in diocesi Parisiensi jure metropolæ ipsi subjecta, excitavit querelas Mauricii episcopi, quas justas judicavit Cle-mens III decretali : *Cum ex auctoritate canonum.* Præter concessa decessoribus privilegia a summis pontificibus, fundatas quoque ab ipso seu fundis au-tas et dotatas abbatias de Herivalle, de Hermeriis,

A de Monte æstivo et de Giffo approbavit idem pontifex bulla quæ incipit : *Justia petentium desideriis.* His addit Cœlestinus III abbatias Sancti Cirici et Vallis profundæ, modo vallis gratiæ apud Parisios.

Mauricius autem paulo ante obitum, si *Chronica ms. Joannis a S. Victore fides*, ad Sanctum Victorem se recepit, ejusdemque loci canonicus effectus est, ut liberius Deo vacaret, seque ad reddendam villicationis suæ rationem præpararet. Narrat Cœ-sarius febri acutissima tunc temporis vexatum sacram poposcisse eucharistiam. At cum presbyter insaniens sacra porrige vereretur, detulit illi hostiam haud consecratam, quod præsentiens Mauricius exclamavit : « Tolle, tolle, non est Dominus meus. » Attonitus presbyter, verum corpus Domini sumpsit, quod summa fide suscepit Mauricius, breviique post migravit ad Dominum. Morientis super pectus posita est schedula hæc verba Jobi continens : « Credo quod Redemptor meus vivit, et in novissimo die de terra surrecturus sum, et in carne mea videbo Salvatorem meum, quem visurus sum ego ipse et non aliis, et oculi mei conspecturi sunt. Deposita est hæc spes mea in sinu meo. » Sic autem præscripserat, ut resurrectionem mortuorum a multis tunc impugnatam, quam moriens confidenter suisset professus, alii deinceps haud dubitarent pro-fiteri. Moriens Roberto S. Victoris abbati et Reginaldo S. Marcelli decano mandavit, ut quos alieni juris occupatione forte læserat, his satisfacerent. C Qui paulo post ejus obitum Ricardo priori de Mar-cocis restituerunt quæ ei illegitime abstulerat Mauricius patronatum et præsentationem ecclesiæ ejusdem villæ. Desunctus sepelitur in meditullio cho-ri ecclesiæ S. Victoris. Quatuor ejus tumulo e duodecim inscripti versus, quos ad preceç canonorum Pa-rixiensium scripsit Stephanus episcopus Tornacen-sis, ut constat ex ejus epistola 260 : « Paucos elegos scribimus, ut ex iis duos aut quatuor qui vobis magis placuerint excerpatis. Rogamus et obsecramus in Domino, ut auctoris tacito nomine recitentur. » Ili autem sunt quatuor selectis Romano charactere excusis :

*Excusis misero lacrymarum tallis in orbe
Ponitur æterna vivus in urbe lapis.
D Doctor et antistes cathedra condignus ultraque,
A prima meruit continuare duas
Sana fides, doctrina frequens, elemosyna jugis,
Clamat Parisius non habuisse parentem.
Magnificum structura domus, et fabrica templi,
Munificum perhibent advena, pauper, inops.
Horrea pauperibus, et scrinia semper aperta
Exposuit miseris semper aperta manus.
Pontificem tanti meriti, servumque fidei
Serva Mauricium, Virgo Maria, tuum.*

Quatuor his alii duo adjuncti diem ejus obitus annolant.
*Virginei mensis quæ tercia prævenit Idus,
Splendorem sepelit nube sepulta dies.
Longo post tempore tumulo in Sancti Victoris cho-*

(12) *Hist. Paris., t. III, p. 25.*

ro recens confecto imposita fuit haec nova inscriptio : *A post fastum sancti Dionysii persolvendam. Haec autem Joannes nepos canonicus noster quandiu vixerit possidebit, post cujus decessum ad capitulum nostrum revertentur. Si quid vero factis, sicut prae dictum est, tribus stationibus residuum fuerit, ad beneficium denariorum matutinalium canonici cedat. Dedit insuper nobis viginti marchas auri ad faciendum tabulam auream ante majus altare ; calicem quoque dedit aureum duarum marcharum et dimidiæ, thuribulum aureum quatuor marcharum, et tabulas argenteas ad ornamentum altaris, duas cappas, tres insulas, pallium unum, dalmaticam unam, tunicam unam, et albas duas paratas cum amictis et stolam unam ; trecentas quoque libras donavit ecclesiæ, centum scilicet ad denarios matutinalium*

*Migrat Parisii pater ad patriam paradisi
Mauricius : Mundo Martha, Maria Deo,
Hic obit a quinta jejunnis luce viator,
Esurit in vera carne videre Deum.
Offert panis, quem clavis sensibus intra
Spiritus inspirat corporis esse cibum,
Verbo, mente, manu calicem, pane inque repellit,
Et sic caelesti corripit ore dolum.
Illusere mihi relut hospes : postulo passum,
Passum sub vera postulo carne Deum.
Rem stupet auditor, offert venerabilis abbas
Quod petit, occurrit mente, manuque pater.
Sentit adesse Dcum, servescit in oscula : sanctum
Vas tenet, et verum corpus adorat ita :
Ecce salus mundi, Verbum Patris, hostia sacra,
Viva caro, Deitas integra, verus homo.
Te, Deus, esurio, quod non sinis exteriorem,
Te, Deus, interior sumere possit homo.
Transeat ad dextram Patris Christi caro, cum quo
Disponit Patris regna Redemptor homo.
Sic spes hie meruit rem praesentire, fidesque
Scire, videre Deum glorificandus homo.
Sic amor exarsit, sic spes præsensit, ut una
Crederet, et sciret credita certa fides.*

Præclara Mauricii in Necrologio Parisiensi memoria est : « illi Idus Septembri obiit Mauricius C bonæ memorie Parisiensis episcopus, qui novum vicum de suo proprio factum tempore ante portas ecclesiarum aperuit, quatuor abbatias novellas sub ecclesia Parisiensi plantavit, pontes in episcopatu constituit, domos episcopales novas edificavit, redditus episcopatus multipliciter ampliavit. Idem etiam dedit nobis domum juxta portam claustrum sitam ad stationem in festo Sancti Mauricii persolvendam, vialem quoque de Castaneto ad stationem die anniversarii sui persolvendam, feodium etiam de Ivry ad stationem die electionis suæ, die scilicet tertio

A post fastum sancti Dionysii persolvendam. Haec autem Joannes nepos canonicus noster quandiu vixerit possidebit, post cujus decessum ad capitulum nostrum revertentur. Si quid vero factis, sicut prædictum est, tribus stationibus residuum fuerit, ad beneficium denariorum matutinalium canonici cedat. Dedit insuper nobis viginti marchas auri ad faciendum tabulam auream ante majus altare ; calicem quoque dedit aureum duarum marcharum et dimidiæ, thuribulum aureum quatuor marcharum, et tabulas argenteas ad ornamentum altaris, duas cappas, tres insulas, pallium unum, dalmaticam unam, tunicam unam, et albas duas paratas cum amictis et stolam unam ; trecentas quoque libras donavit ecclesiæ, centum scilicet ad denarios matutinalium B canonici, centum ad denarios matutinales pauperibus clericis, centum ad lectum novæ fabricæ faciendum plumbeum. Præterea dedit nobis centum nonaginta marchas argenti, quæ positas fuerunt in emptione terrarum, hospitum et vinearum, quæ fuerunt Guillelmi de Bezon militis et uxoris ejus apud Vitry, quæ omnia tenebit magister Philippus in vita, et de his omnibus reddet annuatim decem libras Parisienses, et quicunque post eum dictos redditus tenebit, similiter decem libras persolvet, de quibus canonici et majori altari servientes, qui vigilæ anniversarii intererunt, duodecim denarios habebunt, et clerici quatuor, et pueri duas, et sequenti die in missa similiter siet distributio. Matricularii vero laici duos solidos habebunt. Statutum est autem a capitulo ut anniversarium ejus solemniter agatur, canonici tam ad vesperas quam ad missam chorum tenentibus, et missa ad majus altare celebrabitur.

De Mauricii fato et gestis Rigordus Philippi Augusti chronographus libro De gestis ejusdem ; Guillelmus Nangius ad annum 1196 ; Vincentius Belvaccensis part. III *Speculi historialis* ; Robertus in Supplemento Sigeberti, Jacobus Vitriacus, Cæsarius Cisterciensis, *magnum Chronicon Belgicum*, Antoninus, Trithemius, etc., ubertim loquuntur.